

Budapest Főváros Levéltára tisztelettel meghívja Önt
a Levéltári Nap keretében megrendezésre kerülő

Fővárosok – fő városok

*Az uralkodói székhelyek és fővárosok szerepének változásai
a Kárpát-medencében a középkortól a modern korig*

című konferenciára

Helyszín: Budapest Főváros Levéltára
Gárdonyi Albert terem
1139 Budapest, Teve utca 3–5.

Időpont: 2023. november 14–15.

A rendezvény ingyenes, regisztrációhoz nem kötött.
Az eseményen kép- és hangfelvétel készül.



PROGRAM

2023. november 14. (kedd)

- 09.30 – 10.10 Levéltári Nap – ünnepélyes megnyitó
Erkel Ferenc Vegyeskar műsora
Karácsony Gergely főpolgármester köszöntője
Dr. Kenyeres István, Budapest Főváros Levéltára főigazgatójának köszöntője
Gárdonyi Albert-émlékérem és -díj, valamint a Varga László-díj átadása
10.10 – 10.20 Szünet

Nyitó előadások

Levezető elnök: Kenyeres István

- 10.20 – 11.10 Ferdinand Opll: Die Hauptstadt. Der funktionale und ideelle Fokus von Herrschaften, Regionen und Staaten (szinkrontolmáccsal)
11.10 – 12.00 Zsoldos Attila: A király és városai az ország közepén

I. szekció

Levezető elnök: Kenyeres István

- 12.00 – 12.20 Szende Katalin: Zsigmond és Buda – a király új fővárosa
12.20 – 12.40 Ternovác Bálint: Buda árnyékában: Pest története a középkorban
12.40 – 13.00 Vita
13.00 – 14.00 Ebéd
14.00 – 14.20 Horváth Péter: Óbuda település történeti szerepének átalakulása – uralkodói központból fővárosi peremkerület
14.20 – 14.40 Ribi András: A budai káptalan országos hatáskörű hiteleshelyi tevékenysége a 15–16. században
14.40 – 15.00 Gyöngyössy Márton: A pénzverde és a királyi székhely viszonya a középkorban
15.00 – 15.20 Vita

II. szekció

Levezető elnök: H. Németh István

- 15.20 – 15.40 Pálffy Géza: Buda örökösei. „Fővárosok” a kora újkori Magyarországon
15.40 – 16.00 G. Etényi Nóra: Császári Bécs, királyi Buda, koronázó Pozsony. A Magyar Királyság központjai a 17. század végi nyomtatott politikai diskurzusokban
16.00 – 16.20 Kenyeres István: Buda a Magyar Királyság fővárosa a 16–17. században?
16.20 – 16.40 Géra Eleonóra: Buda a fővárossá válás útján (1686–1792)
16.40 – 17.00 Manhercz Orsolya: (Pest-)Buda és Budapest mint királyi székváros, 1792–1892
17.00 – 17.20 Vita
17.20 – 17.40 Kávészünet

III. szekció

Levezető elnök: H. Németh István

- 17.40 – 18.00 Gál Judit: Voltak-e magyar uralkodói központok a középkori Dalmáciában és Horvátországban?
18.00 – 18.20 Lovas Eldina – Varga Szabolcs: Végvárból főváros: Zágráb nemzeti reprezentációs térszerkezetének változása az újkorban (1600–1918)
18.20 – 18.40 Vita
18.40 – Fogadás

PROGRAM

2023. november 15. (szerda)

IV. szekció

Levezető elnök: Simon Katalin

- 09.30 – 09.50 Tóth Árpád: A (részleges) fővárosi rangját veszített Pozsony (Megközelítési lehetőségek, részeredmények)
- 09.50 – 10.10 Tózsza-Rigó Attila: Főváros, vagy „csak” fő város? Pozsony funkcióváltozásai a 16. század második felében és a 17. század elején
- 10.10 – 10.30 Vesztróczy Zsolt: Magyarország időszaki politikai központja. A reformkori Pozsony Jókai Mór műveiben
- 10.30 – 10.50 Vita
- 10.50 – 11.00 Kávészünet

V. szekció

Levezető elnök: Oborni Teréz

- 11.00 – 11.20 Jeney-Tóth Annamária: Kolozsvár város szerepköre a Rákóczi fejedelmek idején
- 11.20 – 11.40 Mátyás-Rausch Petra: Hol legyen? Tartományi fővárosra vonatkozó elképzelések a második erdélyi Habsburg-interregnum idején (1598–1604)
- 11.40 – 12.00 Tóth Szilárd: Kolozsvár átalakulása Erdély politikai fővárosából tudományos fővárosává
- 12.00 – 12.20 Fazakas László: A fővárosi tudat kialakulása és hatása Kolozsváron a dualizmus korában
- 12.20 – 12.40 Flóra Ágnes: Hangyás-berek – Sétatér. Egy reprezentációs tér Erdély fővárosában az újkori Kolozsváron
- 12.40 – 13.00 Vita
- 13.00 – 14.00 Ebéd
- 14.00 – 14.20 Erdősi Péter: A gyulafehérvári fejedelmi székhely jezsuita szemmel a Báthory-korban
- 14.20 – 14.40 Fejér Tamás: Hatalmi elit és házbirtoklás Gyulafehérváron a 16. század második felében
- 14.40 – 15.00 Vita

VI. szekció

Levezető elnök: Czoch Gábor

- 15.00 – 15.20 Pilkhoffer Mónika: Városépítészet Bécsben és Budapesten a dualizmus korában. Mintakövetés és rivalizálás
- 15.20 – 15.40 Anka László: Arisztokrata paloták építése a budai Duna-parton a boldog békeidők korában
- 15.40 – 16.00 Schwarczwölder Ádám: A Szent György tér átalakításának tervei 1895–1900 között
- 16.00 – 16.20 Vita
- 16.20 – 16.30 Kávészünet

VII. szekció

Levezető elnök: Czoch Gábor

- 16.30 – 16.50 Bödők Gergely: Megszállt főváros. Atrocitások és mindennapi élet Budapesten a román megszállás (1919. augusztus 3. – november 14.) időszakában
- 16.50 – 17.10 Ignác Károly: Budapest környéke mint speciális terület kialakulásának fejleményei az I. világháború alatt és után (1917–1922)
- 17.10 – 17.30 Lugosi András: „Budapest, Magyarország fővárosa”. A nagyvárosi és a fővárosi szerepkörök textuális, képi és tárgyi reprezentációi a dualizmus korában
- 17.30 – 17.50 Vita, a konferencia zárása